

שבועות (6)

השבועות אינה אלא לרצות במתנה, בתורה ולהחשיבה. הקב"ה מצפה לראות מה כביכול יעשה העם בתורה הקדושה. ומשל למה הדבר דומה? אדם יסכים להעניק לחבירו יהלום יקר אך ורק אם ידע שהוא ישמור עליו ויעריכנו כפי ערכו, אך אם ידע כי מקבל היהלום מתכוון לשחק עמו בחול, בשום אופן לא יאות ליתנו לו. וכך בשבועות לא מוטל עלינו לקיים מצוות, רק לרצות בתורה הקדושה, וכמו כן לאכול מאכלי חלב, ואכן מי אינו מוכן לקבל זאת על עצמו?!.

רב פינקוס זצ"ל בספרו "פסח, ספירת העומר, שבועות"

נתינת התורה לרעתנו?

כתוב במדרש (ד"ר פ"ה. ב): ואם תאמרו שמא לרעתכם נתתי את התורה? לא נתתי אותה אלא לטובתכם, שהרי מלאכי השרת נתאוו לה ונעלמה מהן. מאמר זה פלא הוא, היאך יעלה על הדעת שלרעת ישראל נתן הקב"ה את התורה? ומהי התשובה שהרי מלאכי נתאוו לה? ביאר רב יהודה צדקה זצ"ל (בספרו קול יהודה), בשם רבי עזרא עטיה זצ"ל, כאשר ניתנה התורה נעשה עם ישראל מצווים, ויתכן לחשוב כמו שחשב רב יוסף בתחילה, שמי שאינו מצווה ועושה, מעלתו גדולה ממי שמצווה ועושה, וא"כ נתינת התורה לרעתנו. על זה אמר: לא נתתה אלא לטובתכם, כי גדול המצווה ועושה ממי שאינו מצווה ועושה, כמו שסבר רב יוסף לבסוף. והראיה לכך ממה שתתאוו מלאכי השרת לתורה, דאם נאמר שגדול מי שאינו מצווה, עדיף היה להם שלא יקבלוה ויקיימוה.

כאיש אחד בלב אחד

פרשת במדבר נקראת בדרך כלל סמוך לחג השבועות. הפרשה פותחת במילים: "וידבר ה' אל משה בהר סיני...". בספר 'פנים יפות' מובא, שהתיבות 'מדבר סיני', הן בגימטריא 'שלום' (376), ויש בכך רמז שהתנאי לקבלת התורה הוא שיהיה שלום בין בני ישראל כמו שנאמר: "ויחן שם ישראל נגד ההר", כאיש אחד בלב אחד. מביא בעל ה"פנים יפות" את דברי חז"ל במדרש (שמות רבה ב. ד), שהטעם לשם 'סיני' הוא שמשם ירדה שנאה לאומות העולם, ומבאר בדרך דרוש, שירדה השנאה מעם ישראל, כלומר ירדה והסתלקה לה השנאה שהיתה בין אדם לחבירו בתוך עם ישראל, ועברה לאומות העולם, ועל ידי זה זכו ישראל למתן תורה. מוסיף על כך רבי אברהם מרדכי סלומיאנסקי, ומביא בהקשר לזה את דברי ה"חתם סופר" בדרשותיו: בבוא משה ממדין למצרים, אמר ה' לאהרן: "לך לקראת משה המדברה וילך ויפגשוהו בהר האלוקים וישק לו" (שמות

למה נקרא חג השבועות חג מתן תורה, ולא חג קבלת התורה?

נאמר בשם בעל החידושי הרי"ם, כי מתן תורה היה רק פעם אחת, ואילו קבלת התורה היא בכל יום ובכל רגע מקבל היהודי עליו לשמור את התורה ולקיים את מצוותיה. ספר "ברכת חיים"

למה לא ניתנה התורה בכללה בתחילת הבריאה?

יש לומר: כי התורה רק ישראל מוכנים לה. ועדיין לא היו ישראל בתחילתו של העולם. ואם תשאל, למה לא יהיו ישראל בתחילת העולם שניתנן להם התורה? זו אינה שאלה כלל, כי ישראל אין ראוי להם אלא הבריאה בסוף, אחר כל האומות, וזה נמשך אל טבע הבריאה, כי האדם שהוא מבחר התחתונים, ובשבילו הכל נברא, הוא נברא באחרונה, כי הדבר שהוא שלימות יושלם הכל, וכשם שהאדם שהוא שלימות כל מעשי בראשית, בו נשלם כל מעשי בראשית, כך ישראל שהם שלימות כל העולם, בהם יושלם הכל. מהר"ל מפראג

התנאי היחיד לזכיה בתורה: הרצון

והנה אף כי התורה ניתנת לנו במתנה ולא נדרשת מאתנו מסירות נפש עבורה, מ"מ דבר אחד נדרש ממקבל מתנה: לרצות במתנה! דבר זה הינו תנאי יסודי בעצם הנתינה. ידוע התיאור המובא בחז"ל על אשר התרחש בשעת מתן תורה, וז"ל המדרש (דב"ר פר' עקב): מאימתי נפסלו האומות מלפני הקב"ה? משעה שנתן הקב"ה את התורה בסיני, שחזר על כל האומות שיקבלו תורתו ולא בקשו, שנאמר: "ויאמר ה' מסיני בא". אמר לבני עשיו: מקבלין אתם תורתי, אמרו לו מה כתיב בה? אמר להם: "לא תרצח". אמרו לו: עליה אנו בטוחים, שהוא מן פטריקון שלנו, דכתיב: "ועל חרבך תחיה". וכן אמר לבני ישמעאל: מקבלין אתם תורתי, אמרו לו מה כתיב בה, אמר: "לא תגנוב", אמרו לו עליה אנו בטוחין שנאמר: "ידו בכל", אמרו לו: הכל אין מקבלין אותה, תנה אותה לעמך, שנאמר: "ה' עוז לעמו יתן", אמר להם: מי שהוא מקבל תורתי להם אני מברך בשלום, שנאמר: "ה' יברך את עמו בשלום".

הפעולה היחידה שהיתה מצד עם ישראל בשבועות היתה: רצון והתעוררות לקבל את התורה: "ויוצא משה את העם לקראת האלוקים מן המחנה" (שמות יט. יז). וכיון שרצו בכל מאודם את התורה, נפתחו להם מעיינות התורה והחכמה. גם כיום, לעומת חג הפסח שבו עיקר העבודה טמונה במצה, הנהמא דמהימנותא, להחדיר את האמונה לתוך הלב, העבודה המוטלת עלינו בחג

את הזמן. כמו שאמרו בגמרא: אדם עשוי למשמש בכיסו בכל שעה, כיון שמייקר ומחשב את הממון שברשותו, כך צריכים לחיות ביחס לחשיבות של זמן. זמן זה חיים, וחיים לא מאבדים.

ספר "ומתוק האור, מעמד הר סיני, תורה"

הלכה: ברכת נשים בהדלקת נרות (כשיש כמה נשים)

דעת השו"ע (סי רס"ג ס"ח): שאין לברך כי אם אחת, וכולן יענו אמן לברכתה. ואמנם בכף החיים (נו) מביא שיש מנהג שכל אחת תברך בעצמה, אולם כבר כתב הברכי יוסף (שיורי ברכה אות ג'): דנקטינן כדברי השו"ע. ומשמע בשו"ע שכל אחת תדליק, ורק לענין הברכה אחת תברך משום ספק ברכה להקל. ולבני אשכנז המנהג שכל אחת מברכת לעצמה. וגם לבנות ספרד, כשיש חדר מיוחד לשינה, כל אחת תדליק בחדרה בברכה.

ספר "הילכות שבת" מאת הרב אופיר מלכה שליט"א

פתגם: הגיבור נבחן במלחמה, הרובה במטרה וחבר

ספר "שמחלה"

כשעת צרה.

חקירה: טומאה

כאשר חפץ נטמא, ע"י נגיעה בטמא, חלה בו טומאה חדשה, או שאותה הטומאה ממשיכה אליו (רוח אליהו (פב)

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: לא באלף: שאלו לרבי יצחק מאיר, בעל "חידושי

הרים", במעמד הר סיני נאמר: וכל העם רואים את הקולות. נשאלת השאלה: לשם מה היה צורך בנס מופלא זה של ראיית הקולות, וכי לא די היה בשמיעה בלבד? השיב רב יצחק מאיר: אלמלי היתה כאן שמיעה בלבד, עלולים היו לפרש את הדברות: לא תרצח ולא תגנוב, כאילו נאמר: "לו", כלומר: למען רבוננו של עולם, לשם שמים כביכול, מותר לגנוב ולרצוח. לפיכך היו הקולות גם נראים בעין, כדי שלא יהיה צל של ספק כי ה"לא הוא באל"ף.

ספר "חד וחלק" חלק ד'

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, הדסה אסתר בת רחל בחלל קטי, אברהם רפאל בן רבקה, מאיר בן גבי זווירה, אליהו בן תמר, ראובן בן איזא, ששא בנימין בן קארין מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, שמחה ג'וז בת אליו, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלום, אלחנן בן חנה אנושקה, רבקה בת ליוה, רישאר שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמנונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה, יעל רייזל בת מרטין היימה שמחה. זיווג הגון: לאלודי רחל מלכה בת חשמה, ולציפורה ליריה בת רבקה, ליוסף גבריאל בן רבקה, למרים בת רבקה. הצלחה לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזיל לאוני. לעילוי נשמת: אליהו בן זהרה, ג'ינט מסעודה בת ג'ילי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מורים משה בן מרי מרים. משה בן מול פורטונה. שמחה בת קמיר. מיכאל צירלי בן ג'זלייט אסתר. אמיל חיים בן עזו עזיזה, לינה רחל בת מיה, ראובן בן חנינה, אליהו בן מרים.

ד.כז). היתה זו דרגה גבוהה של אחוה, ששמח אהרן ביותר בגדולת משה, אחיו הקטן, על אף שידע שמשה הוא זה שיושיע את ישראל, ולא הוא עצמו. כיון שהיה מפגש זה בהר האלוקים, הושפע המקום בהשראת השלום, וכשבאו לשם בני ישראל, הגיעו בזכות זה לדרגת: כאיש אחד בלב אחד.

ספר "ומתוק האור, ספירת העומר, שבועות"

מתכסיסי מלחמת היצר

לקראת ההכנה למתן תורה אומר הקב"ה למשה: "לך אל העם וקדשתם היום ומחר וכבסו שמלותם" (יתרו יט). בפסוק זה מצא ה"בית אברהם" רמז לאחד מתכסיסי המלחמה ביצר הרע. פעמים רבות מפתה היצר הרע לאדם: שמע בקולי רק היום והחל ממחר תתחיל להתקדש. על האדם להשיבו, לא! נהפוך, היום אני שומע בקולך, ומחר אראה כבר, אולי אשמע לקולך ואולי לא. וקדשתם היום, היום אני מתקדש בכל מחיר, ומחר, אשקול ואראה מה לעשות. תורה שבעל פה. בתורה ישנם שני חלקים: תורה שבכתב, ותורה שבעל פה. ולכאורה יש להבין, מדוע חלק התורה שבעל פה אינו נקרא בשם תורה שבפה, כמו התורה שבכתב שאינה נקראת בשם תורה שעל הכתב? אכן מבאר בעל ה"חידושי הרי"ם", כי רמז יש בדבר ללמדנו, כי התורה צריכה להיות בעל הבית על הפה של האדם. תורה שבעל פה, כלומר: תורה השולטת ומושלת על הפה. כי רק באופן זה יוכל האדם להשלים את תפקידו עלי אדמות.

ספר "ומתוק האור, מעמד הר סיני, תורה"

קבעת עיתים לתורה

אחת השאלות ששואלים את האדם כשמכניסים אותו לדין, היא: קבעת עיתים לתורה. (שבת לא). בספר "עולמו שלא אבא", מובא פרוש על דרך המוסר: ישנם אנשים קלי דעת, המבקשים לטעון כי תורתנו הקדושה, שנתנה בתקופה עתיקה, כבר אינה מתאימה לזמנים החדשים שלנו, עפ"ל. האמת היא, כמובן, שאין להתאים את התורה אל העיתים, אלא להיפך צריך לקבוע עיתים לתורה, כלומר, העיתים החדשות תהיינה קבועות לפי חוקי התורה. כבר אמרו חז"ל (גדרים לט): תורה קדמה לבריאת העולם, והעולם צריך להתנהג לפי התורה, ולא ח"ו להיפך. ניתן לראות רמז לזה בפסוק: "ואל יבא בכל עת אל הקודש" (ויקרא טז), המנהיג הרוחני לא יכניס ח"ו את רוח העתים החדשות אל הקודש.

ספר "ומתוק האור, מעמד הר סיני, תורה"

לא לאבד את המתנה היקרה

רש"י בתחילת פרשת במדבר כותב: מתוך חיבתן לפניו מונה אותם כל שעה. אמר על כך רבי מיכל יהודה ליפקוביץ זצ"ל: הידיעה הזו של החביבות הגדולה לנו מאת הקב"ה, ומחמת כך זכינו לחמדה גנוזה שהיא התורה, צריכה לעורר אותנו על ניצול הזמן, שלא נאבד

